

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พันธุ์พืชอาหารในพื้นที่ ประสบอุทกภัย ณ ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และประชาชนในพื้นที่ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สถานที่ บุคคล โดยการจัดเวที ชุมชน สนทนากลุ่ม สัมภาษณ์ และสำรวจพันธุ์พืชอาหารในพื้นที่ ให้ได้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พันธุ์พืช เพื่อพัฒนาอาชีพและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่าพันธุ์พืชอาหารในพื้นที่ จำนวน 119 ชนิด อยู่ใน 41 วงศ์ ประชาชนในพื้นที่ต้องการปลูกไม่ผล ไม่ป่า เช่น ทุเรียน ถั่วสามัคคี ข้าวป่า เป็นต้น โดยมีประชาชนในหมู่บ้านทรายงาน หมู่ที่ 10 จำนวน 76 ครัวเรือน รวมกลุ่ม กันอนุรักษ์พันธุ์ข้าวป่า ด้วยระบบวนเกษตร มีการปลูกข้าวป่า ร่วมกับไม้ผล ไม้ยืนต้น และกล้วยนำ้ไว้ โดยการปรับพื้นที่ให้เป็นขั้นบันไดเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้วยการสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชน มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ ดังนี้ คือ การเร่งรัดการออกเอกสารผ่อนผัน ให้สิทธิ์ทำกินแก่ประชาชน จัดหาแหล่งเงินทุนคอกเบี้ยต่า สำหรับ ให้มีการรวมกลุ่มการผลิต ศึกษา ออกแบบเครื่องมือการถอนมหือเปลี่ยนแปลงผลผลิต อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

223121

The main purpose of this study was to get participation on food plants conservation in flooded area at Thambol Nammhun Amphur Thapla, Utraradit by government, development agencies, technocrats and people in this area. Data was collected from document, location, people by debate, focus group, interview and survey on food plants to bring about participatory on food plants reform for occupation and environment development. Results showed that 119 species from 41 families of food plants were found in this area. The food plants needed from local people for plantation were *Durio zibethinus* Merr., *Lansium domesticum* Correa., and *Catimbium speciosum* (Wendl.) Holtt. etc. People at Ban Srai-ngam moo 10 from 76 households was formed as *Catimbium speciosum* conservation group using agroforestry system by planting *Catimbium speciosum* together with fruit plants, trees and banana (*Musa sapientum* L.). Landscape was adjusted to a step terrace for soils and water conservation with supported by government officials and development agencies. The recommendation for the development area should be; accelerate to give on right in landownership for people, procure soft loan source, promote to establish occupation group, research and design on instrument to conserve or transform food plants product, conserve genetic plants by tissue culture.